

Вінчі й Едісон (уривки)

Сергій Пантюк

Захоплива науково-фантастична повість *1 Сергія Пантюка переносить нас у 2045 рік.

Тоді дітей називатимуть іменами славетних учених... Люди забули про війни й зосередилися на вивченні Всесвіту. Діти теж до цього залучені — у кожного є пристрій, подібний до сучасного планшета. Це контактник, за допомогою якого й відбувається навчання. Він підключається до глобальної мережі Всесвітньої універсальної системи знань та ідей ("ВУСиків"). Завдання кожної дитини — створити власну Продуктивну *2 ідею, корисну для людства.

Брати Вінчі й Едісон, коротко Вітик і Едик, у лісі неподалік свого дому знайомляться з Фійкою (Софією Ковалевською). Вона теж досліджує природу в рамках шкільного завдання. Хлопці запрошують її поласувати космохарчем, а потім вирішують покатати подругу на часолітоті свого тата. Вони помиляються з програмуванням *3 і опиняються в далекому минулому, шістдесят вісім мільйонів років тому, в епосі *4 пізніх динозаврів.

Зіткнувшись із динозаврами й переживши низку карколомних *5 і дуже небезпечних пригод, вони врешті повертаються додому. Проте Едісон захоплює з собою динозавряче яйце, з якого вилуплюється маленьке дитинча трицератопса *6. Так у родині поселяється несподівана "домашня тваринка" Трицик, яка потребує постійного догляду.

**1 Науково-фантастична повість — твір про вигадані майбутні події, явища, винаходи тощо.*

**2 Продуктивний — який дає бажаний результат.*

**3 Програмування — створення команд для роботи електронних пристроїв (комп'ютер, телефон та інша побутова техніка).*

**4 Епоха — період існування, наявності чого-небудь; період у чіємусь житті.*

**5 Карколомний — складний, важкий, небезпечний.*

**6 Трицератопс — різновид трав'яїдних рогатих динозаврів.*

Кілька повідомлень для історії

"16.09.2045. 19:37. Фійко, вітаємо! Не уявляєш, який жах ми з Едиком щойно пережили. Повернулися з Дому морозива, зирк під ліжку — а Трицика там немає. Якимось чином він видряпався з коробки і зник. Ми одразу ж кинулися на пошуки, аж тут на порозі з'явилася мама.

Вислухали найдовшу за життя лекцію про безлад у кімнаті, щосекунди потерпаючи, аби наш новий приятель раптово не постав із якогось закутка перед ясними маминими очима. На щастя, обійшлося. Але прибирати все ж довелося — інакше б ми Трицика не знайшли. А виявив його Едик — зелений збитішник *1 мирно сопів серед нашого

старого лахміття унизу шафи. Добре, хоч під ним було сухенько, бо довелося би старий комбінезон утилізувати *2!

До речі, морозиво сьогодні нам не дуже сподобалося.

Знову попросили маму принести їжі для астронавтів *3. Пообіцяла!"

**1 Збито́шник — пустун, бешкетник.*

**2 Утилізува́ти — переробляти сміття, непотріб.*

**3 Астрона́вт, космона́вт — людина, яка літає в космосі.*

"17.09.2045. 09:42. Вітаю, друзі! Пишу, Вітику, тобі, але для обох. Ви вже, бачу, виснете на "вусиках". Я теж. А наді мною висне бабуся, вже втретє пропонуючи какао з молоком. Ніби не знає, що я не люблю молока. Учора я вам не відповіла, бо мало не до півночі розмовляли з бабусею про нові Ідеї. Коли читала твого листа, хвилювалася. Ви, будь ласка, уважно стежте за Трициком. Умови, в яких він опинився, для нього не зовсім природні. Хоча, як я розумію, процес адаптації *1 відбувається нормально. Сьогодні вранці опрацювала величезну гору матеріалів про трицератопсів. Це були просто неймовірні тварини! Красиві й сильні. Хочу знати про нашого Трицика все. Повідомляйте мені, що він робить, як поводить. А ще я постійно згадую нашу мандрівку. От хоча б ще раз там побувати!"

**1 Адапта́ція — зміни, пристосування до чогось.*

"18.09.2045. 15:10. Гарного дня, Фійко! Вибач, що мало пишу. У нас чергова нестандартна ситуація. Учора ввечері Трицик перекусив дзьобом одну зі стінок своєї коробки і знову по ліз у стару шафу. Двері погано приставали, і він їх легко відчинив. Цього разу опинився там, де було взуття.

І що ти думаєш?

Поки ми його відшукали, геть згриз Едісонів лівий антигравітаційний *1 кросівок! Добре, що йому хоч стара модель засмакувала!

Тож ми з Едиком, замість того щоб висіти на навчальному каналі, сьогодні до обіду ремонтували двері шафи і навіть припасували *2 до них антикварний *3 магнітний замочок зі своєї колекції. Лише зараз починаємо зависати на "вусиках", бо старше покоління вже контактики *4 нам обірвало, чому нас досі там немає?

Персонально: цієї ночі мені снилося, що ми з тобою їхали на спині велетенського динозавра — якої моделі він був, я не розгледів. Едик біг позаду і щось кричав, але ми на нього не зважали і їхали собі далі..."

**1 Антигравіта́ційний — такий, що долає силу земного тяжіння.*

**2 Припасува́ти — прикріпити, пристосувати, доєднати.*

**3 Антикварний — старовинний і цінний.*

**4 Конта́ктник — вигаданий письменником пристрій, призначений для отримання інформації та зв'язку між людьми.*

"18.09.2045. 20:21. Доброго вечора, Вітику й Едику! Нелегко мені живеться в бабусі, яка ніби й хворіє, але мало не цілий день товчється на кухні, щось готує, а потім настирливо припрошує все це їсти. Мабуть, коли я повернуся, ви Фійки не впізнаєте —

стану круглою, наче м'яч!

Про Трищика. Думаю, він погриз коробку й Едиків кросівок тому, що і там, і там при виготовленні використано целюлозу *1. Він просто чує запах дерева. Динозаври мають тонкий нюх, у трицератопсів він кращий за зір. У природних умовах трицератопси харчуються не лише листям, а ще й молодими пагонами, кущами, корою. І ростуть, до речі, дуже швидко. Сон твій, Вітику, мені сподобався. Особливо невідома модель динозавра (малюночок-усміхайка). І Едика можна було з собою запросити, хоча б на хвіст..."

"19.09.2045. 12:40. Фійко, SOS *2! Цієї ночі закінчився твій гербарій. Трищик ляскав дзьобом на весь дім. Мусили зранку вмикати гучно музику. Прийшов тато, насварив за повною програмою. Ми зумисне говорили багато й голосно, водночас тупцяючи ногами, щоб заглушити Трищикове ляскання.

Щойно батьки пішли, Едик дістав із кліматичного *3 блока сухофрукти. Але Трищик згриз лише кілька шматочків сухого яблука і далі обурювався. Тоді я приніс із подвір'я букет бузкового листя і жмутик трояндового — з улюбленої маминої клумби. Випадково зірвав і кілька пелюсток. Їх Трищик запилював миттєво. Тепер носимо йому троянди, він їх заковтує, але ж це не вихід із ситуації. Троянд мама виростила не так уже й багато, тому легко може помітити раптове зменшення їх кількості. І тоді нам добряче дістанеться. Що робити?"

**1 Целюло́за — оброблена деревина й стебла рослин для виготовлення паперу, тканини тощо.*

**2 SOS — міжнародний сигнал лиха.*

**3 Кліматі́чний — пов'язаний з дотриманням певної температури, вологості тощо.*

"19.09.2045. 13:10. Друзі, не знаю, сміятися чи плакати. У нашого Трищика з питанням естетики¹ все гаразд. Це я щодо троянд. Але це насправді не вихід, тому зараз щось придумаємо.

До речі, хочу нагадати, що коли Трищик виросте і стане справжнім паном Трицератопсом, то буде понад вісім метрів завдовжки і важитиме десять тонн. Він житиме у вас у "гаражі"? Але ж там недостатньо сонячного світла. І ще — дорослий трицератопс має споживати за день близько ста сімдесяти кілограмів їжі! То що ви там писали про свою гігантську трояндову плантацію *2?

Напрошується єдина дея — пам'ятаєте той ліс, де ми познайомилися? Так от, там у гушавині росте дуже багато папороті.

Спробуйте принести. І гілочок з кущів наламайте трохи. Якщо їстиме, все гаразд. Якщо ні, пишіть, думатимемо ще".

"19.09.2045. 17:35. Принесли з Едиком два повнезні наплічники папороті й різного гілля. Трищик напихається ним так, ніби не їв не три години, а цілі три дні. Дуже вдячні тобі, Фійко, за пораду. Йдемо налаштовувати наш колекційний *3 портатівний *4 утиліза́тор *5..."

**1 Естéтика — наука про красу, мистецтво.*

**2 Планта́ція — велика земельна ділянка.*

**3 Колекці́йний — рідкісний, особливий.*

**4 Портатíвний — невеличкий, дорожній.*

**5 Утиліза́тор — вигаданий письменником прилад для переробки чи знищення.*